

WOJEWODA
ZACHODNIOPOMORSKI

Szczecin, 13 sierpnia 2024 r.

P-1.4131.242.2024.AS

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 609, poz. 721)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr IV/32/2024 Rady Miejskiej w Moryniu z dnia 25 lipca 2024 r. w sprawie wyrażenia zgody na nieodpłatne przekazanie składników mienia.

Uzasadnienie

W dniu 25 lipca 2024 r. Rada Miejska w Moryniu podjęła uchwałę Nr IV/32/2024 w sprawie wyrażenia zgody na nieodpłatne przekazanie składników mienia.

Do Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie wpłynęła ona w dniu 1 sierpnia 2024 r.

W podstawie prawnej ww. uchwały powołano przepis art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy o samorządzie gminnym, który stanowi, że *do wyłącznej właściwości rady gminy należy stanowienie w innych sprawach zastrzeżonych ustawami do kompetencji rady gminy*.

Z brzmienia cyt. wyżej regulacji Rada Miejska w Moryniu wywiodła dla siebie – jako organu stanowiącego gminy – kompetencję do wyrażenia w §1 badanego aktu zgody na przekazanie na rzecz Wspólnoty Mieszkaniowej w Moryniu, kostki chodnikowej o wartości 3320,00 zł oraz obrzeży o wartości 550,00 zł.

Zdaniem organu nadzoru, uchwała Nr IV/32/2024 w sprawie wyrażenia zgody na nieodpłatne przekazanie składników mienia, narusza obowiązujący porządek prawny. Uzasadniając powyższe, należy w pierwszej kolejności przywołać ogólną zasadę wyrażoną w art. 30 ust. 2 pkt 3 ustawy o samorządzie gminnym, zgodnie z którym do zadań wójta należy w szczególności gospodarowanie mieniem komunalnym. Mieniem komunalnym jest własność i inne prawa majątkowe należące do poszczególnych gmin i ich związków oraz mienie innych gminnych osób prawnych, w tym przedsiębiorstw (art. 43 ustawy o samorządzie gminnym), natomiast gospodarowanie mieniem to ogół czynności faktycznych i prawnych, które będą się składać na zarządzanie, dysponowanie i zajmowanie się mieniem w formach prawem dopuszczalnych (przewidzianych). Zakres ostatniego z ww. pojęć jest bardzo szeroki i pozwala wójtowi na samodzielne działanie i podejmowanie wszystkich koniecznych decyzji gospodarczych co do mienia gminy.

Kompetencja wynikająca z art. 30 ust. 2 pkt 3 ustawy o samorządzie gminnym doznaje jednak pewnego ograniczenia, którego zakres został sformułowany w szczególności

Zachodniopomorski Urząd Wojewódzki w Szczecinie

Wydział Prawny

Wały Chrobrego 4, 70-502 Szczecin

tel. 91 43 03 703

www.szczecin.uw.gov.pl, e-mail: wp@szczecin.uw.gov.pl

w art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. a ustawy o samorządzie gminnym, który stanowi, że do wyłącznej właściwości rady gminy należy podejmowanie uchwał w sprawach majątkowych gminy, przekraczających zakres zwykłego zarządu, dotyczących zasad nabywania, zbywania i obciążania nieruchomości oraz ich wydzierżawiania lub wynajmowania na czas oznaczony dłuższy niż 3 lata lub na czas nieoznaczony, o ile ustawy szczególne nie stanowią inaczej. Uchwała rady gminy jest wymagana również w przypadku, gdy po umowie zawartej na czas oznaczony do 3 lat strony zawierają kolejne umowy, których przedmiotem jest ta sama nieruchomość. Do czasu określenia zasad wójt może dokonywać tych czynności wyłącznie za zgodą rady gminy.

Nie może jednak być wątpliwości, że przepis art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. a odnosi się wyłącznie do kwestii związanych z nieruchomościami, nie dotyczy zaś w żadnym stopniu rzeczy ruchomych. Ustawa o samorządzie gminnym nie definiuje pojęcia nieruchomości, kierując się więc dyrektywą wykładni systemowej, należy sięgnąć do definicji nieruchomości, zawartej w art. 46 §1 Kodeksu cywilnego¹. W myśl tej regulacji *nieruchomościami są części powierzchni ziemskiej stanowiące odrębny przedmiot własności (grunty), jak również budynki trwale z gruntem związane lub części takich budynków, jeżeli na mocy przepisów szczególnych stanowią odrębny od gruntu przedmiot własności.*

W związku z powyższym, wobec braku regulacji przyznających radzie gminy uprawnienie do decydowania o możliwości nabywania czy zbywania rzeczy ruchomych, stwierdzić trzeba, że Rada Miejska w Moryniu nie może wiążąco rozstrzygać w zakresie działań Burmistrza Morynia, których przedmiotem są rzeczy ruchome. Wszelkie bowiem decyzje, które odnoszą się do składników mienia ruchomego, są podejmowane przez organ wykonawczy samodzielnie, nie dotyczą ich bowiem ograniczenia wynikające z art. 18 ust. 2 pkt 9 ustawy o samorządzie gminnym.

W wyroku z dnia 7 października 2004 r., sygn. akt II SA/Wa 3144/03, Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie stwierdził, że *art. 18 ust. 2 pkt 9 u.s.g. uprawniający radę gminy do podejmowania uchwał w sprawach majątkowych gminy przekraczających zakres zwykłego zarządu, ustanawia wyjątki od generalnej zasady wyrażonej w art. 30 ust. 2 pkt 3 tejże ustawy stanowiącej, iż to wójt gminy gospodaruje mieniem komunalnym. Przekazanie pewnych spraw do kompetencji rady gminy jest wyjątkiem, który musi być interpretowany ściśle i nie może prowadzić do swobodnego przejmowania przez radę do rozstrzygania w drodze uchwał wszystkich spraw ważnych z punktu widzenia gospodarki gminy.*

Z kolei, Wojewódzki Sad Administracyjny w Krakowie w wyroku z dnia 20 czerwca 2018 r., sygn. akt II SA/Kr 633/18 podkreślił, że *zgodnie z regulacją art. 30 ust. 1 i ust. 2 pkt 3 u.s.g. do zadań wójta należy gospodarowanie mieniem komunalnym. Według orzecznictwa z tej regulacji "wynika, że kompetencje wójta wiążą się z bieżącym gospodarowaniem mieniem komunalnym, zaś kompetencje rady dotyczą ustalania zasad gospodarowania nieruchomościami przekraczającego zakres zwykłego zarządu. Nie może zatem budzić wątpliwości, że wykonywanie bezpośredniego zarządu mieniem komunalnym, m.in. poprzez składanie oświadczeń woli w imieniu gminy, należy do wyłącznej właściwości wójta, natomiast rada gminy, jako organ stanowiący i kontrolny w stosunku do wójta, jest upoważniona do ustalania ogólnych zasad gospodarowania tym mieniem. Powyższe nie oznacza pozbawienia rady gminy wpływu na gospodarkę nieruchomościami w gminie. Rada gminy może bowiem oddziaływać na treść czynności cywilnoprawnych podejmowanych przez wójta, stanowiąc uchwały dotyczące gospodarowania mieniem komunalnym w takim zakresie, w jakim przepisy ustaw nie zastrzegają wyłącznej właściwości wójta.*

¹ Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. z 2024 r., poz. 1061 z późn. zm.).

W tym stanie rzeczy, wobec przedstawionej w niniejszym rozstrzygnięciu argumentacji, stwierdzenie nieważności uchwały Nr IV/32/2024 Rady Miejskiej w Moryniu z dnia 25 lipca 2024 r. w sprawie wyrażenia zgody na nieodpłatne przekazanie składników mienia, jest konieczne i w pełni uzasadnione.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Szczecinie. Skargę wnosi się do Sądu za pośrednictwem Wojewody Zachodniopomorskiego w terminie 30 dni od dnia doręczenia rozstrzygnięcia.

I Wicewojewoda Zachodniopomorski

Bartosz Brożyński

.....

Otrzymują:

1. Rada Miejska w Moryniu,
2. a. a.